

AVGUST
16 T. Sv. Rok
17 S. Hlacič
18 C. Hlema
19 P. Ludvik
20 S. Bernard
21 N. I. pobink.
22 P. Simforjan
23 T. Filip Beniči
24 S. Jermol
25 C. Ludvik, kralj
26 P. Genesij
27 S. Jozef Kal.
28 N. I. pobink.
29 P. Jermol, objektiv.
30 T. Rozalija
31 S. Rejmund

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — oš boja do zmagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJHITREJŠI
IN NAJBOLJI
PRILJUBLJENI
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 159.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 18. AVGUSTA — THURSDAY, AUGUST 18, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Cehi pazijo na gibe Nemčije - Roosevelt potuje v Kanado

Čehoslovaški vojni svet v zborovanju; pričakuje se nadaljnji izdatek za orožje do 40 milijonov dolarjev. — Čehi se mirno vdali v usodo. — Negotovost, od katerih držav lahko Čehoslovaška pričakuje pomoči. — Omahljiva Anglija.

Praga, Čehoslovaška. — Noben korak in noben gib nazivske Nemčije ne uide pozornosti čehoslovaške vlade in ta si poskrbi, da vsaka poteza, ki napravi nazivski najde protipotezo na Čehoslovaškem.

Povsem razumljivo je zato, da tudi sedanje orjaške orožne vaje, ki so bile proglašene v sosednji Nemčiji in v katerih je udeleženi nad milijon mož, niso ostale brez odmeva na Čehoslovaškem. Ni se sicer odredila taka mobilizacija, kakor so jo podvezli nazivski, pa je čehoslovaška vlada podzela korake, da še bolj pripravi deželo na nevarnost od strani Nemčije, ki postaja od dne do dne bolj kritična. Tako se je v terek zbral k posvetovanju v Pragi vojni svet, da ukrene potrebno, da se zavaruje država pred vsakim morebitnim presenečenjem. Kar se poroča, bo za nove oboroževalne priprave, ki jih ima vlada v načrtu, potrebnih kakih 30 do 40 milijonov dolarjev.

Splošno pa se, kakor trdijo opazovalci, ne najde na Čehoslovaškem take nervoznosti, kakor so jo Nemci s svojimi orožnimi vajami povzročili v drugih državah. Zdi se namreč, da so se Čehi na vojno nevarnost že tako privadili, da jih sploh ne razburja več. Vsakdo je prepričan, da se odnosi s Nemčijo ne bodo na lepem poglobili in da bo udarilo prej ali pozneje — zakaj ne torej prej kakor pozneje. Nihče sicer ne želi vojne, toda ljudje so se že nekako kar vdali v usodo.

Nobene prave gotovosti pa nimajo Čehi glede tega, kdo bo v tej vojni, ki jo pričakujejo, njihov zaveznik in kdo njih nasprotnik. Zlasti glede velikih držav so v dvomih. Z dokajšnjo gotovostjo pričakujejo pomoči od samo ene velesile, namreč od Rusije; s to ima namreč Čehoslovaška sklenjeno zavezniško pogodbo za medsebojno pomoč. Računajo dokaj tudi na Francijo, a nič kaj sigurni niso glede nje; zelo možno je namreč, da se ta ne bo upala v ogenj, ako ne bo imela prej zagotovljene podpore od Anglije. Anglija sama pa še vedno tako omahuje, da je verjetno, da bo raje prepustila Čehoslovaško njeni usodi, ki ji grozi od Hitlerja, kakor pa bi izzvala nevarnost splošne evropske vojne. Hitler pa je tudi, kakor se poroča, s polno paro na delu, da si zagigura nevarnost Anglije. Objavlja ji pri tem, da bo Nemčija stopila v novo zvezo zapadnih evropskih držav, ako mu bo Anglija dovolila prej proste roke za njegove mahinacije na vzhodu. Trdi se dalje, da je Anglija že napol pridobljena od Hitlerja in da Anglež Runciman ni šel na Čehoslovaško posredovat kot privatnik med Čehi in sudetskimi Nemci, marveč je za to preme tajno naročilo od vlade same. Načrt je baje ta, ako češka vlada ne bo pristala na spora-

EVROPA NE IZVE NOVIC

Cenzura drži ljudstvo v tujemstvu v nevednosti.

Chicago, Ill. — V govoru ki ga je imel to sredo, je tujemski poročevalec nekega tujekajšnjega lista povdarjal, da je ameriška javnost znatno bolj poučena o raznih dogodkih v tujemskih državah, kakor pa je ljudstvo v tistih državah samih. V večini držav namreč drži vladna cenzura ljudi v popolni nevednosti glede resničnih dejstev, dočim si znajo ameriški poročevalci najti pot, da vidijo za kulise. Tako so ameriški čitatelji dosti prej vedeli, kako vloga je igrala Anglija v zadnjem sporu med Nemčijo in Čehoslovaško, kakor pa evropsko ljudstvo. Dalje je imela ameriška javnost dosti prej točna poročila o rusko-japonskem sporu, kakor pa prebivalstvo v Rusiji ali na Japonskem.

BUS ZAVOZIL V GRUČO LJUDI

Chicago, Ill. — V ponedeljek se je vršila preiskava, kaj je bil vzrok nesreče, ki se je pripetila v nedeljo zvečer, ko je neki potniški bus zavozil na križišču Sheridan, Devon in Broadway v gručo ljudi, pri čemer je bil ubit neki mali otrok. Družba zvrta krivdo na voznika, ta pa je v izgovor navedel, da zračna zavora ni delovala in da tako ni mogel busa ustaviti.

ŽELEZNIČARJI PROTI ZNIŽANJU PLAČ

Chicago, Ill. — Med unijo železničarjev in lastniki železnice potekla pogodba, na kar je štiri ure pozneje sledila stavka. Ta odredba je postala veljavna, ko je opolnoči 15. avgusta potekla pogodba, na kar je štiri ure pozneje sledila stavka.

ODKRILI BODO NEVIDNI SVET

Berlin, Nemčija. — Dva mlada nemška znanstvenika sta izdelala drobnogled, ki bo prekašal vse dosedanje posvoji natančnosti. Povečal bo namreč celih 100,000 krat. Za razsvetljevanje predmetov se poslužujeta popolnoma novega načina, namreč s pomočjo elektronov.

ZATVORITEV ŠTEVILA SALUNOV

Chicago, Ill. — Kakor je policijski komisar Allman zadnji ponedeljek objavil, je policija prisilno zaprla 231 salunov v mestu, ker so obratovali brez licence za drugo polovico leta. Skupno je bilo za to polovico leta izdanih 274 licenc manj kakor za prvo polovico.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

zum, ki ji ga bo predložil Runciman, si bo angleška vlada lahko umila roke, češ, Čehoslovaška se ne mara na lep način spraviti, na kar bo to prepustila na milost Hitlerja.

NESREČA DVEH BOJNIH AEROPLANOV

San Diego, Cal. — Tekom desetih ur ste se v tukajšnji bližini pripetili dve nesreči z vojaškimi bombnimi aeroplani. Oba sta tresčila na zemljo in v prvem so bili ubiti trije vojaki, v drugem pa dva.

KRIŽEM SVETA

— Šanghaj, Kitajska. — V mestu Jangsin je bilo zadnji ponedeljek, kakor se poroča, pobitih 500 ter ranjenih okrog 800 oseb, ko so japonski aeroplani z bombami napadli mesto. Zadržeta od bomb je bila tudi bolnica z ranjenimi vojaki.

— Jeruzalem, Palestina. — Neka oborožena tolpa je zadnji ponedeljek izvršila napad na neki potniški bus, pri čemer je bilo ubitih sedem Judov. Angleško vojaštvo je to, po ki se je pokazalo, da je obstajala iz Arabev, pozneje preganlo.

— London, Anglija. — Pom. vojaški ataše na tukajšnjem japonskem poslanstvu je bil v ponedeljek za pet minut aretiran, ker je neki ženski iztrgal iz rok brošurico s propagando za Kitajsko.

TRAGIČNI MEDENI TEDNI

Little Current, Ont. — V tukajšnji bližini se je pripetila zadnji ponedeljek usodna nesreča, ki je na pretresljiv način končala medene tedne, katere je preživljal tukaj 21 letni D. G. Dodge s svojo ženo, s katero se je poročil pred dvema tednoma. Mladi mož je bil jedič dovet milijonov dolarjev iz avtomobilskega podjetja istega imena. Nesreča se je pripetila, ko je Dodge pri garaži svojega letovišča, sedeč tamkaj s svojo ženo in nekimi drugim zakonskim parom, odprl dinamični zavitek, ki ga je našel na tleh. Dinamit mu je v roki eksplodiral in ga strahovito poškodoval po roki in po obrazu. Ostale osebe so bile sicer tudi poškodovane, vendar so hotele najprej po-

PRIJATELJSKI OBISK

V Kanadi bo predsednik pristvoval otvoritvi novega mednarodnega mostu.

Washington, D. C. — Po daljšem potovanju po južnih krajih, s katerega se je pred kratkim vrnil, se je predsednik Roosevelt odločil, da napravi prijateljski obisk še v Kanado, v severno sosedo Zed. držav. Na to potovanje se je odpravil v sredo popoldne ter prispe v Kingston, Ont., v četrtek dopoldne. Na tamkajšnji univerzi mu bo podeljen častni naslov, na kar bo nadaljeval potovanje v vlyv Lea k slovesni otvoritvi novega mostu, ki veže Kanado z Zed. državami.

Zadnji ponedeljek se je predsednik ponovno spustil na rahlo politično kampanjo za primarne volitve, in sicer ta čas v državi Maryland. Toplo je namreč priporočal tamkajšnjega kandidata za senatorsko nominacijo, D. J. Lewisa, dočim drugega kandidata, dosedanega senatorja Tydingsa, kateri je večkrat nasprotoval New dealu, ni omenil. Storil je to v govoru, ki ga je imel ob tretji obletnici sprejema zakona za socialno zavarovanje.

FRANCOSKI PARNIK SE POTOPI

Gibraltar. — Na zapadnem Sredozemskem morju se je potopil francoski parnik Artois, toda možno se je še pravočasno rešilo in pobral ga je neki nemški parnik. Kaj je bilo vzrok nesreče, se ne more ugotoviti. Obstojate dve mnenji, namreč, da je parnik ali zadel na mino, ali pa je bil torpediran.

skrbeti za Dodgea; naložile so ga na motorni čoln, da ga odpeljejo k zdravniku. Med vožnjo pa so ranjena tako mučile bolečine, da ni mogel prestajati; dvignil se je v čolnu ter, očitno oslepljen, skočil v vodo, kjer je tudi utonil.

Iz Jugoslavije

Žalostna slika bede in trpljenja otroka, ki nima nikogar, kateri bi zanj skrbel. — Nepremišljeno dejanje mladega pastirja v Slovenskih goricah. — Smrtna kosa. — Še druge vesti iz starega kraja.

Iz poglavja o zapuščenih otrokih
Novo mesto, 28. julija. — V ozki Sokolski ulici se je v ponedeljek zvečer pojavila slabo oblečena in izstradana deklica in mimoidoče prosila za hrano in prenočišče. Okrog nje se je kmalu nabralo precejšnje število radovednih mestnih otrok in tudi odraslih ni manjkalo. Deklica je vse navzkriž spraveševalo, kje ima starše in dom. Deklica je pripovedovala, da ji je mati že davno umrla. Oče pa da je še pri življenju in prebiva v neki koči na Trški gori, a se zanjo malo zanima. Sama živi sicer v Gornjih Kamencah pri svojem najstarejšem bratu, posestniku Francu Kockliču, po domače Grablovcu, ki pa da ravna z njo nečloveško. Vedno je lačna, brez prave obleke in perila. Za nateček pa vedno dobi še batine, katerih sledove je navzočim kazala na svojem hrbtu. Pred neusmiljenimi batinami da mora večkrat pobegniti v bližnji gozd, kjer tudi prenočuje.

Jakličev dom
V Dobropoljah na Dolenjskem nameravajo postaviti Jakličev dom. — Jaklič je bil plemenit človek, vzoren učitelj, priljubljeni ljudski pisatelj in velik narodni organizator, zlasti odlični pospešitelj zadrugištva, ki je skupno z pok. Dr. J. Evangelistom Kramkom ustanovil prvo rajfajzno v Sloveniji in sicer v Dobropoljah. Zato hočejo temu velezaslužnemu možu v njegovem rojstnem kraju v Dobropoljah postaviti spomenik, ne iz bronu, ampak veličastno poslopje, v katerem bodo prosvetne, dobrotelne in druge koristne naprave. — Vogelni kamen bodo blagoslovili v nedeljo 21. avgusta.

Smrtna kosa
V Mošnjah so pokopali Janca Resmana, po domače Reznikovega očeta iz Gorice, zgledega posestnika, svoječasnega župana bivše občine Mošnje in večšega kiparja; star je bil 76 let. — V Kamniku je umrl dalec znani in zaslužni koroški rodoljub Lovro Horvat, rojen v Bistrici v Rožu. Bil je vzoren slovenski učitelj in zaradi slovenstva mnogo preganjan, da je nazadnje moral pribežati v Jugoslavijo; star je bil 75 let.

Huda nesreča
V kamnolomu pri Lazniku v Stranica blizu Celja se je pripetila huda nesreča. Po obedu so minerji takoj pričeli z delom. Med njimi je bil tudi 17 letni delavec Stefan Javornik iz Stranic. Od napornega dela in vročega sonca je bil ves silno truden, zato ni čudno, da mu je kljub velikim previdnostim na skalah spodrsnilo, tako da je strmoglavil do 70 čevljev globoko. Delavci, ki so videli prizor, so bili kakor okameneli. Javornik je tresčil z glavo na kamenita tla in obležal nezavesten. Poslali so po rešilni voz v Celje, medtem časom pa delavca močili z vodo in ga z umetnim dihanjem spravili zopet k zavesti. Odpeljan je bil v celjsko bolnico, kjer so ugotovili, da ima petkrat prebito lobanjo in pretres možgan, razen tega pa še več drugih poškodb po telesu.

Nerazsodna mladina
Maribor, 28. julija. — Pri Šv. Benediktu v Slov. gor. so imeli velik požar. Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Krmeka. Poslopje je bilo 52 metrov dolgo ter 12 metrov široko in pokrito s slamo. Zgorelo je tako hitro, da so komaj rešili živino. Gospodar in gospodinja nista bila doma, ko ju je zadel nesreča. Podala sta se zjutraj v Maribor na semenj, zvečer pa, ko sta se vrnila domov, sta našla samo pogorišče. Doma sta pustila 11 letnega pastirja Franca Pavliča. Pastir je zasledil na hlevu osje gnezdo. Nahajalo se je v šopah pod streho. Nahajal si je nekje zvepleni zakad, ki se uporablja za zveplanje sodov ter je hotel z zveplom prepoditi ose. Pomagal mu je pri tem poslu še sosedov fant enake starosti. Deček je pravežal zakad na kol, prižgal zveplo ter ga vtaknil v osje gnezdo. Ker so se ose zagodile za njim, je pred nevar-



Pod stražo državnih miličarjev se je delavstvo nedavno povrnilo na svoja mesta v Maytag tovarni v Newton, Ia., po stavki, ki je trajala okrog deset tednov. Voditelji unije pa so povdarili, da se borba za pravice delavstva v tej tovarni še ni nehala, in se je torej tovarna odprla le pod oboroženim pritiskom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponebeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Table with subscription rates for different periods and regions like 'Za celo leto', 'Za pol leta', 'Za četrt leta'.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Ogromne žrtve za mir

Položaj sedanjega sveta je v resnici tragičen, kakor menda nikoli ni bil. Naj je evropska diplomacija še tako neodkritosrčna v svojih izjavah in taktičnih potezah...

Medtem pa, ko ni mogoče dvomiti o resni volji vseh velikih in malih sil, da se ohrani mir, se človeštvo še nikoli ni tako oboroževalo, kakor se danes, ko gre povprečno vzeto skoraj polovica vseh ogromnih državnih proračunov samo za vojne potrebe...

Najbolj značilen zgleđ, do kakšnih ogromnih naporov je danes prisiljen narod, ki hoče ohraniti mir za vsako ceno, nam nudi Anglija. Ze minula svetovna vojna je pokazala, da se varnost Anglije in iz tega izvirajoča moč in vpliv te dežele v mednarodnih zadevah ne opira več na srečno dejstvo, da Angleži žive ločeni od Evrope na otočju...

Proti letalskim napadom pa mora biti tudi vsak državljan opremljen z masko zoper strupene pline, katerih je danes na angleškem otočju izgotovljenih 50 milijonov, proti drobem zračnih bomb pa je treba zgraditi podzemne prostore...

Poleg močnega ladjevja potrebuje Anglija čim večje zračne armade in letal, kakor tudi široke mreže letalske obrambe, ki mora obsegati vsa središča narodne proizvodnje, ki je prva izpostavljena sovražnim napadom iz zraka...

Proti letalskim napadom pa mora biti tudi vsak državljan opremljen z masko zoper strupene pline, katerih je danes na angleškem otočju izgotovljenih 50 milijonov, proti drobem zračnih bomb pa je treba zgraditi podzemne prostore...

Pa vse to še ni nič nasproti vprašanju, kako v primeru vojne prehraniti armado in prebivalstvo. Ta potreba zahteva mobilizacije vsega prebivalstva tja do otrok, ki so stari nad 10 let in organizacije vsega življenja po potrebah vojne...

Če premislimo, da vse te priprave, ki naj služijo za ohranitev miru, v drugih državah primeroma niso nič manjše kakor v Angliji, ki razpolaga z ogromnim bogastvom v denarju in naravnem blagu, potem si lahko predstavljamo, kakšne žrtve mora prinašati sodobno človeštvo...



IZ SLOVENSKIH NASELJIN

KAJ NOVEGA MED ROJAKI V PENNI?

Pittsburgh, Pa. Bolj redki so dopisi iz tukajšnje slovenske naselebine, zato upam, da mi g. urednik ne odreče prostora. Delavske razmere se še niso prav nič izboljšale. Ponokod so še slabše kot so bile pred šestimi meseci...

Meseca maja smo imeli primarne volitve. Za kandidate je bilo postavljenih tudi nekaj Slovencev. Izid volitev pa za Slovence ni bil nič kaj povoljen. S tem je dokazano, da smo še majhen narod, v primeru z drugimi narodnostmi v Pittsburghu...

Adlešiča, kateri je posetil naše mesto na dan volitev dne 17. maja. Isti večer je bil prireditelj v počast županu in njegovi soprogji slavnosten banket katerega se je udeležilo veliko občinstva, da pozdravi velikega moža iz mile nam Slovenije...

Velečastiti g. župnik! Ko sem se vrnil v domovino, me je čakalo mnogo nujnega dela, ki sem ga moral opraviti brez odloga. Šele sedaj sem mogel začeti s pregledovanjem raznih spominov, ki

sem jih prinesel iz Amerike. Pri tej priliki se spominjam v prvi vrsti tudi na Vas, velečastiti g. župnik, ki ste bili tako ljubezni in pozorni, da ste moji soprogji in meni prirediteli tako lep sprejem v vašem mestu in naju spremljali za časa najinega bivanja v Pittsburghu...

Dnevi, ki sem jih preživel v Ameriki, zlasti tudi v Pittsburghu, mi bodo ostali v nezbrisnem spominu. Izvolite sporočiti mojo iskreno zahvalo tudi vsem ostalim gospodom, kateri so bili tako ljubezni in nam pripravili tako lep sprejem in izkazali toliko pozornost, zlasti g. Bahoriču Jožefu in g. Dečmanu, ki je vodil banket in nas peljal po mestu in drugim.

Ako pa pridete v domovino, bom zelo vesel, ako Vas, bom mogel pozdraviti na svojem domu.

Vedno vam vdani Dr. J. Adlešič Zahvale in pohvale onih, kateri so pripomogli da se je sprejem Dr. Adlešiča in soproge tako sijajno izvršil, so bile že objavljene po tajniku Mr. Bahoriču in Mr. A. Grdinatu, izpuščena sta bila Mrs. Gorišek, kateri je imela v oskrbi kuhinjo in nje nečak Mr. Frank Ferenchak, kateri je prevzel vso prireditve banketa v svojo oskrbo ter ga tako izvršno izvršil...

Med drugim je Mr. Dečman omenil, da bi morala Jednota skrbeti tudi za ostarele člane in članice, kakor tudi za osirotele otroke. V ta namen naj bi se nabavilo farmo za one člane, kateri nimajo dovolj sredstev, da bi se mogli vzdrževati do konca življenja. Ker sta bila Mrs. Gorišek in njen nečak zatopljeni v pogovor z Mr. Dečmanom, jima nisem mogel izročiti zahvale...

Zahvalo Mrs. Gorišek in Mr. Frank Ferenchaku izražam potom Amerikanskega Slovencev in upam, da će se ljubljanski župan in ga. županja še katerikrat oglašila v našem mestu, bota še pripravljena pomagati. Pozdrav rojakom in čitateljem tega lista.

George Wesalich

George Wesalich

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

V Ajdovcu so imeli zopet letos novo mašo. Pel jo je v nedeljo 17. jul. g. Franc Gnidovec iz Gornjega Ajdovca. Pridigal mu je g. dr. Gnidovec. Iz ajdovske župnije tako male v primeri z drugimi je izšlo že 28 duhovnikov. Od teh jih je bilo rojenih 10 v samem Ajdovcu, drugi pa po drugih vaseh. Prva nova maša v Ajdovcu je bila ravno pred 100 leti. Res častno za vso župnijo ki je poslala v 100 letih toliko svojih sinov pred altar! Župna cerkev je dobila lepo novo monštranco, katero so darovala 3 dekleta doma iz ajdovske župnije. Tudi vzgledna požrtvovalnost za čast božjo!

V St. Vidu pri Stični je umrla po kratki bolezni Franciška Skubic, mati 13 otrok, v starosti od 9—13 let. V Sobračah pa je umrla Stefanija Fajdiga roj. Graznik iz Pungrt, mati 7 otrok. V Dobrniču je treščilo v nedeljo pop. v lipo, ki je stala tik hiše posestnika Stariča. Streha na hiši se je vnela v kljub močni plohi dežja, pa so ogenj vendar pogasili.

Na našem prijaznem Zaplazu so imeli v soboto 23. in v nedeljo 24. jul. tretjeredniški znamenit tretjeredniški tabor, ki bo ostal vsem gotovo v najlepšem spominu, pa ne samo tretjerednikom, ampak tudi mnogim drugim romarjem, ki so prihitali na to prijazen gor. Za počaste zaplaško Mater božjo. Slavnosti so se začele že v soboto zvečer, ko je imel kapucinski gvardijan iz Krškega č. p. Kamil Požar lep govor o tretjem redu. Naj omenim to mimogrede, da so se pripeljali Krčani kar v tovornim autu na Zaplaz, četudi imajo tako daljno pot. Po pridigi je bila lepa procesija z bakljami, ki so čarobno razsvetlevala Marijino božjepotno cerkev in goro. Za procesijo pa so uprizorili dijaki igro "Slehnarika" kar pod milim nebom za cerkvijo, za kar so želi veliko priznanja.

V nedeljo pa je na Zaplazu kar mrgolelo ljudi iz novomeškega, breziškega in krškega okraja, posebno tretjerednikov, za katere se je v prvi vrsti vršil tabor, ampak tudi drugih Dolenjcev. Bilo je vseh večtisočglava množica. Ob 10 je imel novomeški g. kanonik Fr. Kek sv. mašo pod milim nebom, nakar je voditelj tretjega reda za veliko dolensko stran č. p. Šlavin Lenarčič iz novomeškega samostana otvoril zborovanje. Govorila sta g. Lovro Hafner in urednik "Slovenca" g. Franc Tersaglav, nakar je vsa množica zapela himno "Povsod Boga" in zahvalno pesem.

V nedeljo 24. jul. okoli 9 ure zvečer je toča hudo potolkla v župniji sv. Križ pri Kcstanjevici in sicer kraje, ki leže nasproti Cerkljam. Pri zadete so posebno vinske gorice Gadova peč, Brezovice, Trebelnik, Završje, Belinje, Piroški vrh, kjer je uničeno grozdje do 90%. Nesreča je tam (Dalje na 3. strani)

George Wesalich

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Na potu na konvencijo KSKJ. Chicago, Ill. — Na potu na konvencijo K. S. K. Jednote v Eveleth, Minnesota, so se ustavili v Chicagi clevelandske delegatinje Margaret Kogovšek delegatinja društva št. 193, KSKJ. iz Collinwooda, potem delegatinja Mrs. Mary Hosta od dr. 172, KSKJ. iz West Park, O. in Mrs. Anna Skolar delegatinja dr. št. 169, KSKJ. iz Collinwooda, O., ki so si ob enem ogledale tudi našo tiskarno. — Hvala za pozornost in obisk!

Leto poskušnje Pri slovenskih č. šolskih sestrah je v tork 16. avgusta dokončala leto poskušnje sestra Imelda Pekol ter ob enem naredila prve objube in prejela črn pajčolan. Č. s. Imelda je najmlajša hči Mr. in Mrs. Joseph Pekol iz Neillsville, Wis., ki sta se tudi udeležila te slovesnosti. — Obilo sreče pri vzgoji mladine v blagor slovenskega naroda!

Vest iz domovine Cleveland, O. — Rojakinja Mrs. Ursula Jalovec z East 170th St. je te dni prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v Tomišlju pri Ljubljani umrla njena mati Marija Skraba v častiljivi starosti 79 let. Tukaj zapuščča že omenjeni hčer Ursulo, v stari domovini pa hčer Marijo, poročeno Mavec.

Smrt na zapadu Denver, Colo. — Dne 11. avgusta je tukaj po kratki bolezni zatisnila svoje trudne oči rojakinja Johana Lunka, v starosti 56 let. — Pokojna zapuščča štiri sinove in sicer Antona, Johna, Josepha in Franka. Sin John se nahaja v Clevelandu, ostali trije so pa tukaj v Denverju. Bila je članica dveh društev in zvesta naročnica Amerikanskega Slovenca. Naj počiva v miru.

Obisk Chicago, Ill. — Koncem preteklega tedna sta se mudila v Chicagi Mr. in Mrs. John in Mary Poljak iz Arko, Ill. — Mr. Poljak je zastopnik našega lista. — Hvala za pozornost in prijazen obisk!

V Minnesoto So Chicago, Ill. — Preteklo soboto so odšli od tukaj na konvencijo KSKJ. v Eveleth, Minn. Mrs. Ann Marinof, Miss Mary Teringer, ki sta delegatini dr. št. 80, KSKJ.; Mr. John Likovich in Mr. Edward Kompare, delegata za dr. št. 44, KSKJ.; Mrs. Louise Likovich, I. nadzornica KSKJ. in Mr. William F. Kompare, član porotnega odbora KSKJ. Z njim se je podal tudi Mr. Peter Fugina, ki bo tam obiskal svoje znance in prijatelje in menda tudi sorodnike. — Vsem želimo srečno pot in srečen po-

"TARZAN NEUSTRASENI"

(22)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs



Ko je Tarzan videl, da se ga je začela deklica braniti in da ga je odpravila stran od sebe, ji je začel precej ostro prigovarjati: "Bodi mirna! Jaz te bom rešil." Mary je bila s tem nekoliko pomirjena in se ni več toliko branila. Toda s tem, da se je poprej ustavljala, je veliko zadržala Tarzana.

Če bi se ne bila Mary Tarzanu upirala, bi jo bil Tarzan brezdvomno rešil že daleč od krokodila, tako je bila pa zverina skoro že pri obh. To je Tarzan videl, ko se je ozrl. Da kolikor močnejši reši reklico, jo je porinil daleč v stran, da je bila čim hitreje dalej od divjega krokodila.

Mary je bila na ta način rešena, da jo ni zagrabil. Tarzan se je pa obrnil in spaval pod vodo naravnost pod trebuh krokodila. Z rano se ga je že dotikal in tedaj je izvelkel izza pasa svoj lovski nož in se pripravil, da zabode krokodila v prsa. Na nesrečo je Tarzan zgrešil zverino.

Krokodil, ki se je bil naglo premaknil naprej, ni dobil smrtonosnega sunka z nožem, pač pa ga je Tarzan zadeli bolj od zadaj. Krokodil je začutil bolečino in se je naglo potopil, da napade sovražnika pod vodo. To je uvidel tudi Tarzan in slaba bi mu bila predla, da si ni pomagal s hitrim plavanjem.

POZORI! Pogled na kresitke potok nakazuje na imena. Ako ti je naročnine potekla, obvešiti jo in pomagaj listu!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjavec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Golesh, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelk, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCIM, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

FINANČNO POROČILO ZSZ. ZA MESEC JULIJ 1938

Dr. št. Lodge No.	Prejemki	Izdatki	Dr. št. Lodge No.	Prejemki	Izdatki
1	\$326.51	\$1216.00	27	21.41	40.00
2	427.05	103.00	28	35.76	68.50
3	89.33	4.00	29	109.65	2.00
4	240.09	703.50	30	38.13	—
5	78.69	76.00	31	21.67	2.00
6	316.76	240.50	32	136.79	15.00
7	47.48	28.00	33	107.15	64.00
8	219.62	65.00	34	15.44	—
9	36.70	2.00	35	138.37	40.00
10	21.66	14.00	37	48.48	2.00
11	151.08	77.00	38	54.91	27.00
12	62.27	34.00	40	34.62	—
13	314.21	183.00	41	272.18	173.00
14	114.94	16.00	44	23.34	30.00
15	81.77	—	45	48.90	18.00
16	141.75	36.00	46	26.28	—
17	84.45	—	48	49.79	10.00
18	84.08	—	51	45.38	14.00
19	77.27	120.00	52	48.76	29.00
20	17.52	—	53	7.68	—
21	78.83	4.00	54	37.05	—
Skupaj — Total		4330.80	3456.50		

Obresti od obveznic — Interest on bonds:

\$4000 U. S. Treasury	3 1/4%	\$65.00
\$4000 Alamosa, Colo. Pav.	6%	120.00
\$2000 Chaffee Co., Colo. Court	6%	60.00
\$2000 Costilla Co., Colo. Sch. No. 12	6%	60.00
\$3000 Farmington, N. M. Water	5 1/2%	110.00
\$3000 Perth Amboy, N. J.	5%	125.00
\$3000 Roosevelt Co., Mont. Sch. No. 17	6%	90.00
\$6000 Presbyterian Hospital	3%	90.00
Florence, Colo. Sewer 22 days		3.50
Na cert. D-36 — Int. on cert. D-36		4.97
Posojilo na cert. D-36 povrnjeno—Loan on cert. D-36 refunded		82.80
Skupni prejemki od društev—Total receipts from lodges		4,330.80
Skupni prejemki — Total receipts		5,142.07
Preostanek — June 30, 1938 Balance		263,280.59
Skupaj — Total		\$268,422.66

Izdatki — Disbursements:

Smrtne — Death claims	\$1500.00
Bolniške podpore — Sick benefits	1443.50
Operacijske podpore — Operation benefits	300.00
Nagrade za nove člane—Commissions for new members	213.00
Skupni izdatki društvom — Total disbursement to lodges	\$3456.50

Razni izdatki — Miscellaneous disbursements:

Uradno glasilo — Official organ	\$389.82
Pisalne potrebščine — Stationery	2.50
Najemno pisarne — Rent of the office	15.00
Uradniška plača — Official's salary	198.00
Dr. J. F. Snedec, Sup. M. D.	62.20
Postnina in telefon — Postage and phone	14.00
Sportne aktivnosti — Sport activities No. 52	25.00
Razsvetljavo pisarne — Lights	5.40
Collector of Internal Revenue	13.76
Premija na kupljenih bondih—Premium on bonds	48.54
Dolžni obresti na kupljenih bondih — Account interest on bonds	32.34
Neplačani kupon vrnjeni — Unpaid coupons ret.	60.00
Vnovčenje kuponov—Exch. charges on coupons	3.86
Zgubo na posojilih cert.—Loss on cert. loans	22.18
Skupni izdatki — Total disbursements	4,349.10
Preostanek — July 31, 1938 Balance	\$204,073.56

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZA MESEC JULIJ 1938

Dr. št. Lodge No.	Prejemki	Dr. št. Lodge No.	Prejemki
1	\$22.65	28	30
2	24.90	29	7.35
3	4.20	30	1.95
4	15.30	31	1.20
5	3.90	32	9.00
6	10.20	33	24.60
7	1.15	34	45
8	10.50	36	12.75
9	1.05	37	1.05
10	6.15	38	6.30
11	1.20	40	90
12	10.80	41	25.65
13	10.35	44	2.70
14	1.20	45	5.40
15	2.40	46	45
16	1.05	48	6.00
17	1.05	51	3.60
18	7.80	52	5.25
19	30	53	1.95
20	4.80	54	1.20
Skupaj — Total	259.95		
Preostanek — June 30, 1938 Balance	15,950.97		
Skupaj — Total	\$16,210.92		

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

THE BEST HOME SAFEGUARD

Help The Organization That Helps You.

It is your loyal duty to take an active part in all affairs of YOUR Association. Read below how you may help yourself, your lodge and the Association.

30th Anniversary Campaign

Ending on December 31, 1938.

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for adult applicants will be paid by the Supreme Office.
 No medical examinations are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office.

COMMISSIONS

50c commission will be given for each juvenile applicant, accepted, providing such applicant pays at least three monthly assessments. New juvenile members will not be required to pay the first month's assessment, but a few month's dues should be collected.

For new adult applicants accepted, and providing they pay at least three monthly assessments, the following amounts will be paid:

- \$1.00 for every new member insured for \$ 250.00
- \$2.00 for every new member insured for \$ 500.00
- \$3.00 for every new member insured for \$1000.00
- \$4.00 for every new member insured for \$1500.00
- \$5.00 for every new member insured for \$2000.00

SPECIAL PRIZES

The following prizes will be given to the adult lodge enrolling the largest number of new adult and juvenile applicants:

- First Prize\$50.00
- Second Prize\$40.00
- Third Prize\$30.00
- Fourth Prize\$20.00
- Fifth Prize\$10.00

A lodge must enroll at least 25 new adult or juvenile members before being eligible for above prizes.

ADDITIONAL CREDITS

According to the rules in the Special Contest to select juvenile delegates, credits will be allowed for all new members secured in this 30th Anniversary Campaign as soon as applicant completes one year of membership. These credits may be secured by the juveniles themselves, or by adults who may transfer credits to some worthy juvenile.

RESOLVE TO DO YOUR SHARE!

You should be as interested as any other member. Let all see that you are! How many candidates will you secure this year? At least one new member each month from every loyal and active member in every lodge will make this 30th Anniversary Campaign an outstanding event. It will be a good beginning toward our goal of 5000 juveniles and double our adult membership by the convention of 1941. This is Easy To Achieve. WILL WE DO IT?

Izdatki — Disbursements:

Rezervo prestoplim čl. — Reserve to transferred members:		
3 Frank Bartol	\$11.60	
41 Raymond Jeršin	13.20	24.80
Vnovčenje kuponov — Exch. charges on coupons		.25
Skupni izdatki — Total disbursements		167.55
Preostanek — July 31, 1938 Balance		\$16,043.37

Bolniške podpore plačane — Sick benefits paid:

1 Mohar Joseph	\$23.00	21 Pusovich Sylvia	30.00
1 Starr Walter	5.00	24 Mismash John	61.00
1 Tanko Frank	32.00	24 Yunikar Frances	54.00
1 Tanko John	60.00	27 Rigel Anton	40.00
1 Zdjarnar John	12.00	28 Prisljan Frances	28.00
3 Brezovar Joe	61.00	28 Stojis Anton	13.50
3 Mosco Mary	13.00	28 Zernagst Vincent	27.00
3 Papez James	9.00	32 Pelan Krause	15.00
3 Petrovich John	15.00	33 Pistotnik Maggie	31.00
5 Harlan Dorothea	12.00	36 Musica Mary	28.00
5 Hren Johanna	15.50	36 Strahinich Luka	10.00
5 Kikel John	15.00	38 Rolich Joe	27.00
5 Kikel Mary	27.00	41 Drobnitch Erma	15.00
5 Kochevar Johana	12.00	41 Peketz Ann	48.00
5 Rutkey Mary	13.00	44 Tomsic M. Millie	24.00
5 Tull Frances	31.00	45 Culley John	15.00
5 Zaletel Anton	17.00	51 Hribernick John	14.00
5 Zeleznikar	61.00	52 Koscec Louis	22.00
6 Frame Mary E.	40.00		
6 Papeš Mary	34.00	Skupaj — Total	\$1443.50
7 Boytz Katherine	30.50		
7 Glivar Jennie	27.00	Operacije—Operations:	
7 Levstik Anna	56.00	1 Zdjarnar John	\$75.00
7 Modic Frances	40.00	7 Meznar Mary	75.00
8 Orozen Angela	28.00	16 Zupancic Mary	75.00
9 Koncilia Joseph	28.00	41 Bohte Marjorie	75.00
9 Skrabec Joseph	20.00		
9 Strainer John	12.00	Skupaj — Total	\$300.00
13 Jesih John	14.00		
14 Kapps Steve	30.00	Smrtne — Death Claims:	
14 Penovich Katie	15.00	1 Zdjarnar John	\$1000
14 Rebol Amelia	32.00	5 Sever Antoa	500.00
15 Delich Mary	20.00		
16 Bozaich	13.00	Skupaj — Total	\$1500.00
16 Zupancic Mary	54.00		
17 Smith Joe, Jr.	14.00		

NOVOPRISTOPLI ČLANI V AKTIVNI ODD. ZA MESEC JULIJ, 1938.

NEW MEMBERS ENTERED INTO THE ADULT DEPT. FOR JULY, 1938.

K št. 3 iz ml. odd.: Frank J. Bartol, cert. D-341, R. 17, zav. \$250 in \$1.
 K št. 16: Gladys Narod, cert. D-346, R. 17, zav. \$500 in \$1.
 K št. 21: Joe Pucel, cert. D-342, R. 22, zav. \$500 in \$1.
 K št. 24: Teresa Ferretti, cert. D-343, R. 45, zav. \$500 in \$1.
 Lodge No. 41: From Juv. Dept.: Raymond J. Jeršin, cert. D-344, Ins. \$1000 and \$1.
 K št. 44: Frank Geo. Madle, cert. C-32, R. 23, zav. \$500 in \$1.
 Prestopil iz razreda A v D — Transferred from class A to D:
 Lodge No. 41: Frank Kvas, cert. (4682) D-345.
 Zvišala zav. iz \$500 na \$1000 — Increased mortuary from \$500 to \$1000:
 Pri št. 9: Katherine Jamieson, cert. D-74.
 Umrla — Died:
 Pri št. 1 umrl dne 5. julija 1938: John Zgajnar, cert. 536, star 54 let. Vzrok smrti: Operacija na slepiču. Pristopil v Zvezo 12. maja 1911, zavarovan je bil za \$1000, R. 35.
 Pri št. 5 umrl dne 7. julija 1938: Anton Sever, cert. 1342, star 63 let. Vzrok smrti: Phelebitis left leg. Pulmonary Embolus. Pristopil v Zvezo 11. septembra 1914, zavarovan je bil za \$500, R. 39.
 Denver, Colo., August 13, 1938. Anthony Jeršin, gl. tajnik—Sec'y.

JUVENILE DEPARTMENT

MEMBERSHIP CHANGES FOR MONTH OF JULY, 1938.

Lodge No. 1—Juv. Br. No. 1—Tr. to Adult Dept.: (1) Raymond Jeršin. Suspended: Two.
 Lodge No. 3—Juv. Br. No. 3—Entered: (1) David John Hemrick. Tr. to Adult Dept.: (1) Frank Bartol, Jr.
 Lodge No. 5—Juv. Br. No. 6—Suspended: One.
 Lodge No. 7—Juv. Br. No. 1—Reinstated: Nine.
 Lodge No. 9—Juv. Br. No. 4—Suspended: Two.
 Lodge No. 16—Juv. Br. No. 3—Entered: (7) Wilma and Elsie Narod, Anna Marie Malcherek, Edward and Donald U. Novak, Dora Jean and Shirley May Vodopich.
 Lodge No. 17—Juv. Br. No. 8—Reinstated: One.
 Lodge No. 24—Entered: (4) John Ernest Ferritti, Jr., Alberta Marie and Eleanor Elizabeth Gabardi and Richard DeTroy Stauffer.
 Lodge No. 28—Suspended: One.
 Lodge No. 29—Juv. Br. No. 7—Suspended: Six.
 Lodge No. 32—Juv. Br. No. 9—Entered: (1) June Helga Cable. Suspended: Two.
 Lodge No. 33—Juv. Br. No. 2—Entered: (3) Dorothy Gallas, Robert

James Gillard and Dorothy Stokes. Withdrew: One.
 Lodge No. 36—Juv. Br. No. 5—Entered: (1) Max R. Krause. Reinstated: One.
 Lodge No. 41—Juv. Br. No. 1—Entered: (1) Cecelia K. Lenich. Suspended: Two.
 Lodge No. 44—Entered: (4) Melvin, Loraine, Jack and Joe Felthager, Jr.
 Lodge No. 53—Suspended: One.
 Lodge No. 54—Entered: (3) Monica Y. and Jerome M. Mark and J. Wm. Slogar.

During the month of July we enrolled 25 new juvenile members, 11 were reinstated, 2 transferred to the adult department, 17 were suspended and 1 withdrew. There was a gain of 16 members leaving a balance of 1818 juvenile members in good standing.

In order to reach our goal of 2000 juveniles by September 1, it will be necessary to enroll 182 new members during the month of August. The quota for the Association in this month is 200 and will easily be made if each lodge will strive to make its quota of only 5 new juveniles. In the event that this is accomplished, the Juvenile Department will award a special prize of \$5.00 to the lodge that secures the most new juveniles during August.

GEO. J. MIROSLAVICH, Supreme Juv. Supervisor.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SLOGA SLOVENCEV ŠT. 14, ZSZ.

Spring Glen, Utah

Vsi člani in članice zgoraj omenjenega društva so vabljeni, da se udeležijo seje, katera se bo vršila v nedeljo 21. avgusta ob 3. uri popoldne v navadnih prostorih. Namen vseh tukajšnjih slovenskih društev v tej okolici je, da pričnemo z akcijo za Slovenski dom, kar bo velike koristi za nas vse in seveda tudi za našo mladino, kakor tudi nam v čast pred drugimi narodnostmi. Zato dragi sobratje in sosesre, ne pozabite priti na zgoraj omenjeno društveno sejo, da si tam izberete zastopnike, kateri bodo zastopali naše društvo na seji, ki se bo vršila v nedeljo 28. avgusta ob 2. uri popoldne v dvorani Antona Jaškarija v Helper, Utah.

Naznanja se vam, da je bilo sklenjeno na zadnji društveni seji dne 17. avgusta, da se narodi iz blagajne 16 galonov ječmenovca, za suhe zelodece; sosesre so pa obljubile, da bodo preskrbele za okusen prigrizek. — Toraj dragi sobratje in sosesre, ne pozabite priti na sejo, da si tam izberete zastopnike, kateri bodo zastopali naše društvo na seji, ki se bo vršila v nedeljo 28. avgusta ob 2. uri popoldne v dvorani Antona Jaškarija v Helper, Utah.

Marko Patrick, zapisnikar

ZSZ ENGLISH SECTION

CALLING ALL WSA MEMBERS! BASKET PICNIC

This article is directed especially to the Denver WSAers, but the members all over the country are included. All of you and your families are invited to the Trail Blazers' "Basket Picnic" on Sunday, August 28, at the Snider's Farm (formerly Zang's Ranch) one-half mile north of Broomfield, Colorado, on the Boulder paved road. Turn to the right through a large arched gate in to the beautiful grounds where you will be greeted by our members. Mr. and Mrs. John Snider, whose kindness made this picnic possible.

The spacious Kalcovic streamline truck will leave the Slovenian Hall at exactly 1 P. M. and you are welcome to board it if you have no other way to go. You will be brought back safe, sound... well, if you have too hilarious of a time, the driver guarantees to be sensible, 'cause he's driving the water wagon for years. Others in private cars are asked to stop by the Slovenian Home and pick up the overflow of picnickers.

Be sure all of you bring your own basket of food and for each person a spoon, cup and drinking glass. We will serve coffee, soda water and beer. There will be dancing, music and

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včrtaž so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55.....100	\$ 6.50.....100
\$ 5.00.....200	\$ 12.25.....200
\$ 7.20.....300	\$ 30.00.....500

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— E, Slovenac si ti? — se je razveselil Hrvat. — Ja sam Zagrebčan. A ti si Slovenac. Znaš li, mi smo brača. Pa odkuda si?

— Iz Slamne vasi — je odvrnil Štefan. — Gotovo ne veš, kje je, ker je mala vasica.

— Pa šta si po zvanju? — je nadalje izpraševal.

Hrvat je stavljal vprašanja, ko da jih stresa iz rokava. Štefan ga je začudeno gledal in ni vedel ali bi mu odgovoril ali ne.

— Kmet — je dejal naposled. — Imaš li več koga u vojski? — Imel sem, toda sedaj več nimam — je vzdihnil Štefan.

Hrvat ga je debelo gledal. Štefanovega odgovora ni razumel.

— Kako to? — je vprašal začudeno. — Dva brata sta bila v vojski, a sta oba padla.

Umolknil je.

Nekaj trenutkov je tudi Hrvat molčal. Čutil je, da mora biti Štefanu hudo pri sreju, toda ni našel besed, da bi ga tolažil. Sočutno ga je gledal. Razmišljal je, o čem bi govoril, da bi odvrnil tovariševe misli od žalostnega spomina.

— Glej, kako su ona brda lijepa — je naposled pokazal na gore, ki so se svetlile kake iz daljave.

Očem se je res mudil krasen prizor. Vlak je ropotal skozi dolino, ki so jo obrobjali višji hribovi. Bili so pokriti s snegom, ki je žarel v bledordecem sijaju solčnih žarkov in človeku se je dozdevalo, da se je razlila po vrhovih svetla kri. Liki tisoč biserov so se iskriili v rdečem snežnem morju prozorni kristali.

Kake tri ure so se že vozili, ne da bi se vlak vsaj enkrat ustavil. Hitel je mimo postaj, ko da jih sploh ni. Solnce se je že povzpelo na poldnevno točko, ko je zrak presekla rezek žvižg. Hitrost se je zmanjšala. Stroj je še parkrat zasopel, vagoni so treščili drug ob drugega in vlak je obstal.

— Graz — so čitali vojniki napis na močnem poslopju, pred katerim je bilo živo vrvenje. Morje naroda se je trlo na peronu. Čakali so na vlake, ki so imeli po telefonskih poročilih po pol ure ali eno uro zamude, v resnici pa je bilo treba čakati nanje od jutra do večera. Kričanje in zmerjanje se je slišalo od vseh strani in ubogi železničarji so morali imeti kosmata ušesa, da so vse to prenesli.

Vojaški vlak je stal na postaji dve uri. Med tem je moštvo obedovalo. Kuhinje niso imele s seboj, zato so vojniki dobili samo kruh in konzerve. Pili obed so zalili z vodo. Potem so si prižgali cigarete in kraljevska pojedina je bila končana.

Stroj se je napil vode, se založil s premogom in pot se je nadaljevala. Vlak je zavil proti Madžarski. Voznja je bila dolgočasna. Vojaki so bili utrujeni. Nekateri so razprostrli po tleh površnike, dali pod glavo nahrbtnike in se vlegli. Drugi so sede dremali. Za tuje kraje, skozi katere je vlak vozil, se ni nikdo zanimal. Vlegel se je tudi zgovorni Hrvat in tako je imel Štefan mir. Nekaj časa se je držal pokoncu, naenkrat pa je tudi njegova glava omahnila.

Dolga je bila pot od Gradca do Budimpešte. Zgodilo pa se ni nič posebnega. Vlak se je ustavil v Sombathelyu, Györu in Komaromu, toda le tako dolgo, da se je oskrbel z vodo in premogom. Vojakom se je nudila povsod ista slika ko v Gradcu. Velike množice so čakale na vlake, ki niso poznali voznih redov, marveč so vozili kakor se jim je vzljubilo in so tudi kjerkoli na progi počivali po več ur, ker jim je primanjkovalo sape. V Györu so srečali vojaški vlak, ki je bil namenjen na južno fronto. Stal je na sosednem tiru. Natrpan je bil z madžarskimi domobranci. Naši madžarski znanci so jih veselo pozdravili. Za razgovor ni bilo časa, ker je oni vlak kmalu odžvižgal.

Trda tema je že objemala zemljo, ko je vlak privozil na glavni kolodvor v Budimpešti. Madžarom so zažarele oči ob pogledu na svojo prestolico. Nikdar je še niso videli, toda v šoli in v poznejših letih so toliko čudovitega slišali o njej, da so bili ponosni nanjo in so jo tudi ljubili. Sploh ga ni kmalu naroda, ki bi tako ljubil svojo domovino in bi bil tako ponosen na njene znamenitosti, kakor ravno madžarski narod. Budimpešta je v očeh vsakega Madžara nekaj svetega in si šteje v največjo čast, ako je bil tako srečen, da jo je videl. V tem bi lahko služil za zgled vsakemu narodu, ki podcenjuje svojo domovino in vse kar je vzkliko na domačih tleh ter misli, da je tem imenitnejši, čim več tuje navlake ima na sebi.

Vse, kar so vojniki na kolodvoru videli, je bilo zanje novo. Postaje, na katerih se je vlak dosedaj ustavljal, so bile sicer velike in lepe, toda še od daleč ne tako močno ko postaja v Budimpešti. Dozdevalo se jim je, da se je odprl pred njihovimi očmi nov svet, kakršnega vidi človek samo v sanjah. Orjaško poslopje je plavalo v morju luči in nad ves prostor so velkanske žarnice sipale dnevno svetlobo. V tej bajni svetlobi so valovile množice liki sanjske prikazni. Ostri žvižgi so od trenutka do trenutka presekali zrak, slišal se je ropot vlakov, ki so prihajali in odhajali. V babilonsko zmešnjavo so se pomešala povelja uradnikov, krik razprodajalcev časopisov, ki so tekali od vlaka do vlaka in ponujali večerne liste. Napeto so opazovali vojniki to vrvenje. Mnogo zabave so jim nudili zlasti prodajalci časopisov. Vsak trenutek so si bili v laseh. Pretepali so se in zmerjali drug drugega, ko pa se je pojavil stražnik, so izginili ko kafa. Kakor hitro pa se je mož postave odstranil, so se priplazili iz skrivališč, mu kazali za hrptom osle in igra se je vnovič začela. Naenkrat se je prizor spremenil. Burki je sledila žaloigra in vojniki so videli pred seboj grozoto, ki jim je pregnala smeh z obraza in napolnila srca z žalostjo.

Na postajo je privozil dolg vlak in se ustavil blizu vojaškega vlaka. Vrata na vagonih so se odprla in ob vhodih so se pojavili vojniki. Na roki se je vsakemu svetlil bel trak z rdečim križem. Bili so bolničarji. Kmalu je tudi s perona prišlo k vlaku kakih deset bolničarjev.

(Dalje prih.)

RAZNE ZANIMIVOSTI

TRST — PRISTANIŠČE KAVE ZA EVROPSKE DRŽAVE?

Italijani se prizadevajo med drugim tudi za to, da bi postal Trst novo pristanišče, kamor bi odslej prispele vse pošiljke eksportne kave, namenjene za države ob Sredozemskem morju in srednjeevropske države. To kavo naj bi v tem svobodnem pristanišču skladali, jo sortirali, devali v zaboje ter odpošljali po morju ali po železnici v posamezne evropske države, ki bi jo naročile. Podobne predloge so Italijani stavili tudi glede Južne Afrike in Švice. Za Južno Afriko naj bi prišlo v poštev svobodno pristanišče Genova. Za Švico bi ta predlog vseboval gotovo tudi to prednost, da bi si na ta način pridobila bolj neoviran dostop do morja. Italija pa skuša pritegniti v ta svoja svobodna pristanišča še druge države, saj bi se ji na ta način odprl zanesljiv nov vir dohodkov, ki ne bi usahnili kar čez noč.

GORA IZ NIKLA

L. 1931. so finski geologi v severni Finski odkrili niklovo rudo in od tedaj so iskali kakšnih večjih nahajališč. Vlada pa se ni mogla odločiti, da bi to rudo pridobivala z državnimi sredstvi in je koncesijo podelila rajši kanadskemu trustu nikla in angleški družbi "The

Mount Nickel Cie. Ltd." za štirideset let.

Kot glavno ležišče nikla so ugotovili goro Kaulatunturi, do katere so zgradili 27 km dolgo avtomobilsko cesto. Raziskave so pokazale, da mora biti tam najmanj 3 do 4 milijone ton rude. Ker je ležišče bolj ob vrhu, so na tem vrhu izkopali z betonom obložen rov navpično navzdol in drugega poševno navzgor.

Rudo bodo predelovali v Petsamu ob omenjeni gori. Vlada je že dala dovoljenje za zgraditev električne centrale in pridobivanje nikla se prične po vsej priliki leta 1940. Po začasnih računih bodo petsamski rudnik nikla izkoriščali lahko 25 let. Ze sedaj so razen inženirjev in arhitektov spravili v delo 450 delavcev, ko se obrat odpre, pa se bo to število potrojilo. Petsamo se bo zelo povečal in sklenjeno je bilo, da dobi tudi posebno pristanišče.

ČUDOVITA VEST IZ BRITSKE INDIJE

Iz Asama, severovzhodne province Britske Indije, se je vrnila botanična odprava, ki je prinesla s seboj med drugim senzacionalno vest. Neka cvetlica, ki jo je botanika doslej štela med rastline, po njenih ugotovitvah sploh ni rastlina, temveč žival, in sicer prava žival, ne kakšna srednja reč med

rastlino in živaljo. Znano je, da se morejo neke živali, kadar slutijo nevarnost, tako prilagoditi svoji okolici, da jih sploh ni razločevati od nje. Marsikatero živali morejo v takšnih primerih svojo barvo naravnost spremeniti kakor znameniti kameleon. Tukaj pa ne gre za kameleona, temveč za nekega hrošča.

V Bengaliji in posebno v asamskih džunglah so našli pogostoma na majhno, belo cvetlico, ki slepari videz posebnosti, da je prevlečena z belo voščeno plastjo, ki jo more odvrčeti kakor cvetni prah. Te cvetlice so po najnovjših ugotovitvah hrošči, ki se ob bližajoči se nevarnosti na takšen način spremenijo. Zgoduje, da se jim približa kakšna ptica. To prelevitev opravljajo izredno spretno in so med seboj tako rekoč v brzoprijavnih stikih, kajti spremenijo se v masah tako nenadno, da si uverjen, da stojiš pred grmom, ki je poln belih cvetov.

Razen tega hrošča je odprava našla tudi drugo vrsto žuželk, ki imajo velika rožnata in zeleno risana krila. Tudi ta barva jim rabi v zaščito. Sedjo na takšen grm ali travnato bilko, razpnejo krila in misliš, da vidiš rožnato in zeleno porbarvano cvetlico.

ZAKLAD SREDI GOZDA

V bližini mesta Frankfurta so delavci v bližini nekega gozda našli na dragoceno najdbo, ki menda tudi nima primere. V globini pol metra v zemlji so odkopali pločevinasto posodo, ki je bila do roba polna raznih biserov. Med njimi je bilo tudi nekaj diamantov. Poleg te so odkopali še tem mestu tudi še nekaj drugih pločevinastih posod, v katerih je bilo nekaj kilogramov zlata, platine, srebra in drugih dragocenih kovin. Gozd, v katerem so našli te dragocenosti zakopane v zemlji, je star komaj trideset let. Zato domnevajo, da tudi omenjeni zaklad ne počiva dlje na tem kraju kot 30 let. Policija je tudi povedala svoje mnenje

HITRO SUŠENJE LAS PO KOPELI

V nekem londonskem kopališču so v zadnjem času namontirali avtomate za sušenje las. Naprava je dobrodošla posebej no ženskam. Po kopeli stopijo pred aparat, vržejo nove čedrtino, iz aparata pa začne strujiti suh zrak, ki v najkrajšem času temeljito osuši lase.

CENE KART

za potovanje v stari kraj so niže po 23. juliju.

Ako ste namenjeni potovati v stari kraj, pišite nam po pojasnila.

CENE DENARNIH POŠILJK

Vaša denarna pošiljka bo v stari kraj hitro in točno izvršena, ako pošljete potom naše firme.

Za \$ 5.00... 200 Din, Za \$ 5.35... 200 Din

Za \$ 5.00... 200 Din, Za \$ 6.35... 200 Din

11.65... 500 Din, 12.25... 500 Din

23.00... 1000 Din, 29.50... 1000 Din

45.00... 2000 Din, 57.00... 2000 Din

Posiljamo tudi v U. S. Dollarje.

V slučaju nujnosti izvršujemo nakazila po brzoprijavnem pismu in direktno kablju.

NOTARSKI IN DRUGI POSLI

V zadevah notarskih listin, dediščin, dole, prodaje posestev, tožbe in drugih starokrajskih opravkih je v vašem korist, da se obrnete na:

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 East 72nd St., New York, N. Y.

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Planinka čaj

"Bahovec" iz Ljubljane

Svetovno slavno

zdravilo za ŽELO-

DEC, JETRA, LE-

DVICE, ŽOLČ,

ČREVA in ME-

HUR. Najbolje sred-

stvo zoper slab tek,

slabo prebavo ali za-

prtje. UREJUJE,

UTRUJE in CI-

STI KRI ter daje

telesu NOVE MOČI in ENERGIJO.

Bahovec "Planinka" slovi kot splošno

zdravilo za ŽENSKO, še posebno pa

v PRESTOPNIH LETIH. Pravi

original Planinka čaj pa je samo eden,

to je "Bahovec Planinka" in tega do-

bite v Ameriki edino pri nas. CENA

velike škatle je \$1.00, 3 ške \$2.90.

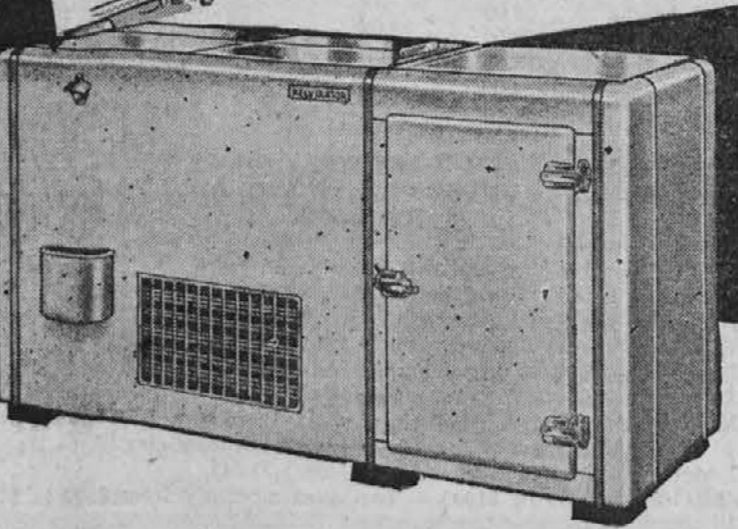
Poštnina prosta.

Glavno zastopstvo za U.S.A.

STEVE MOHORKO CO.

704 So. 2nd Street, Milwaukee, Wis.

Zvišajte svojo prodajo
Z ELEKTRIČNIM
HLADILCEM
PIJAČ V
STEKLENICAH



Električni hladilec pijač bo pomenil zvišan promet in prodajo za prostor, kjer imate svojo trgovino. Kajti, kjerkoli ljudje kupujejo, se pijača v steklenicah lahko prodaja z dobičkom.

Naj vam razkažemo 1938 vzorce zdaj. So štedljivi pri pogonu. Njih prikupna oblika privabi odjemalce, da si privoščijo hladno, osvežujočo pijačo. Vprašajte za naš ugodni načrt za plačevanje na obroke.

Ohlajevanje za vsak namen

Naši refrigeracijski inženirji bodo z veseljem razpravljali o vaših refrigeracijskih problemih in vam pomagali izbrati opremo take vrste, ki bo najbolj pripravna za vaše potrebe.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

72 West Adams Street — RANdolph 1200, Local 143

NOVI SVET je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bil več let v Ameriki. — Knjiga ima 233 strani.

CENA:

Trdovezan v platno... \$1.50

Broširan mehko... \$1.25